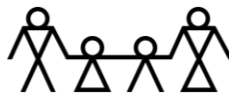

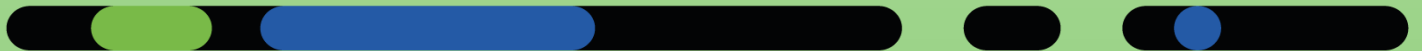

JAK NA... PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

Mgr. Jana Klementová

PPP a SPC
Ústí nad Orlicí

JAK NA...

PREVENTIVNÍ

PROGRAM

ŠKOLY

Aktualizováno v září 2025.

Cíle PPŠ

- a) dlouhodobé (vycházejí ze Školní preventivní strategie školy)
- b) střednědobé (nemusí být)
- c) krátkodobé

Čím více jsou cíle konkrétní, tím lépe se vyhodnocují.

Cílovou skupinou jsou žáci, zákonní zástupci, pedagogové.

SMART platí i u cílů PPŠ! Specifický, měřitelný, dosažitelné, relevantní, časově vymezený.

Plán realizace PPŠ, použité metody a formy

Skladba aktivit minimálně preventivního programu pro jednotlivé cílové skupiny – žáci, rodiče, pracovníci školy.

Prevence

Nespecifická (např. turnaj v badmintonu, návštěva muzea Emila Holuba...)

Specifická

- a) Všeobecná
- b) Selektivní
- c) Indikovaná

Formy prevence

Např. beseda, preventivní program, peer program. Musí splňovat standardy efektivní PP. Info o druhu aktivit pro cílové skupiny, způsobu informování o aktivitách.

Evidence

Popis způsobu vedení evidence výskytu RCH.

Např. Deník školního metodika prevence. Školní matrika (elektronická x listinná podoba).

Dokumentace žáka – katalogový list žáka.

Pozor na citlivé informace a důvěrné údaje a také na informace „jedna paní povídala“ – ty do PPŠ (a vůbec ani do školy) nepatří.

Výkaznictví preventivních aktivit (<https://www.preventivni-aktivity.cz/>).

Evaluace

Vyhodnocení preventivních aktivit, podklad pro další cíle a plánování dalších akcí.

Principy evaluace PPŠ

- Bylo dosaženo cílů (Měřitelnost cílů!)?
- Účinnost?
- Pokračování aktivit v následujícím roce?
- Kvalita?
- Kvantita? (počet programů, počet účastníků)

! Zaměřit na celou cílovou skupinu! Tj. žáky, pdg, zákonné zástupce...

Legislativa a další dokumenty jako východisko pro PPŠ

Lze využít níže uvedený dokument z webu Odborné společnosti pro prevenci rizikového chování, z. s., kde je legislativa aktualizována ke dni 31. 12. 2024.

[Legislativa metodici aktualizace.pdf](#)

Další související dokumenty

- Školní preventivní strategie
- Krizový plán školy
- Školní program proti šikanování
- Školní řád
- Školní klasifikační řád

Přílohy ŠPP

- Krizové plány školy
- Školní program proti šikanování
- Kontakty – Síť služeb
- Literatura + zdroje

Standardy primární prevence

- úroveň poskytovaných programů primární prevence, kdy jsou dodrženy kvalitní a efektivní způsoby práce, které nastavuje odborná veřejnost

„Standardy odborné způsobilosti poskytovatelů programu školské primární prevence rizikového chování“ tzv. Certifikace.

- Od roku 2013, od května 2019 pozastaveny
- MŠMT pověřilo NÚV
- http://www.nuv.cz/modules/catalog/index.php?h=product&a=index&id_catalog=15
-

Základní pojmy a zkratky

- PPŠ – preventivní program školy
- PP – primární prevence
- RCH – rizikové chování (NE sociálně patologické jevy)
- **! Pojmy: drogy, sociálně-patologické jevy, postižené dítě, autistické dítě... DO PPŠ NE! Ale návykové látky, rizikové chování, dítě s postižením, dítě s poruchou autistického spektra (PAS)...**

Typy rizikového chování

- a) agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedii, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
- b) záškoláctví,
- c) závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
- d) rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
- e) spektrum poruch příjmu potravy,
- f) negativní působení sekt,
- g) sexuální rizikové chování,

Zásady efektivní primární prevence

- ✓ Komplexnost a kombinace mnohočetných strategií
- ✓ Dlouhodobost a kontinuita
- ✓ Provázanost programů
- ✓ Včasný začátek
- ✓ Přiměřená velikost skupiny
- ✓ Aktivní účast (peer program)
- ✓ Reakce na aktuální potřeby (trendy)
- ✓ Nabídka pozitivních alternativ k rizikovému chování
- ✓ Využití „KAB“ modelu – (knowledge) - postoje (attitude) - chování (behaviour)
- ✓ Struktura
- ✓ Kontext (specifika) programu
- ✓ Denormalizace
- ✓ Podpora protektivních faktorů ve společnosti

Školní preventivní strategie

Dle metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

(7) Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení. Je součástí školního vzdělávacího programu, který vychází z příslušného rámcového vzdělávacího programu, popř. přílohou dosud platných osnov a učebních plánů. Vychází z omezených časových, personálních a finančních investic se zaměřením na nejvyšší efektivitu, jasně definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle, je naplánována tak, aby mohla být řádně uskutečňována. Přizpůsobuje se kulturním, sociálním či politickým okolnostem i struktuře školy či specifické populaci jak v rámci školy, tak v jejím okolí, respektuje rozdíly ve školním prostředí. Oddaluje, brání nebo snižuje výskyt rizikových forem chování, zvyšuje schopnost žáků a studentů činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí. Má

dlouhotrvající výsledky, pojmenovává problémy z oblasti rizikových forem chování. Pomáhá zejména těm jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minoritám, cizincům, pacientům či dětem) při zajištění jejich lidských práv a povinností. Podporuje zdravý životní styl, tj. harmonickou rovnováhu tělesných a duševních funkcí s pocitem spokojenosti, chuti do života, tělesného i duševního blaha (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa a pohybové aktivity). Poskytuje podněty ke zpracování Minimálního preventivního programu.

(6) Minimální preventivní program – konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu a vzdělávání žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a emočně sociální rozvoj a komunikační dovednosti. Minimální preventivní program je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci nezletilých žáků školy. Minimální preventivní program je zpracováván na jeden školní rok školním metodikem prevence, podléhá kontrole České školní inspekce, je vyhodnocován průběžně a na závěr školního roku je hodnocena kvalita a efektivita zvolených strategií primární prevence. Dané hodnocení je součástí výroční zprávy o činnosti školy.¹

Zvláštnosti a specifika PPŠ dle:

1. typu školy a školských zařízení
2. dle cílových skupin
3. dle věku cílových skupin
4. dle sociokulturního znevýhodnění
5. dle speciálně vzdělávacích potřeb

---

¹ § 12 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)